

RENESSANCE

Karel Švuger

DVK/ 3. ročník

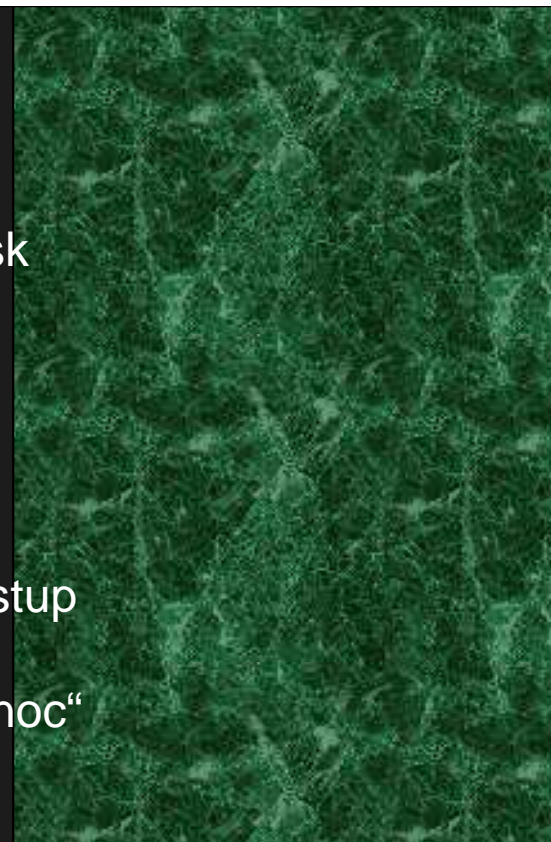
Červen 2012

Obrazová dokumentace,
pojmy, chronologie, rysy, vývoj

VY_32_INOVACE_DVK22/04

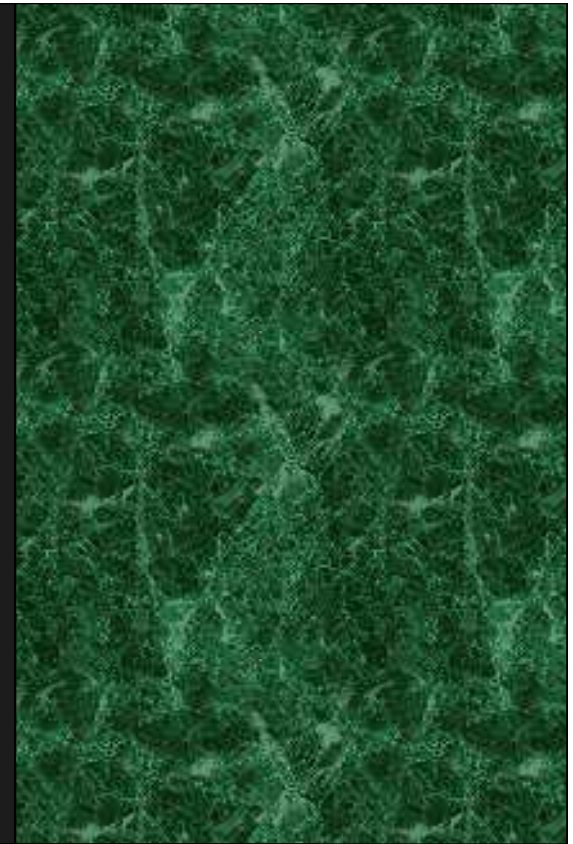
Vybraná historická data

- 1431 upálena Panna Orleánská (Jana z Arku)
- 1450 Jan Gutenberg v Mohuči vynalezl knihtisk
- 1453 Turci dobyli Cařihrad (Konstantinopol)
- 1458 Jiří z Poděbrad zvolen českým králem
- 1467 vznik jednoty bratrské
- 1483 narozen reformátor Martin Luther
- 1492 objevení Ameriky Kryštofem Kolumbem
- 1526 konec vlády Jagellovců v Čechách a nástup Habsburků na český a uherský trůn
- 1572 ve Francii proběhla tzv. „Bartolomějská noc“ (vyvraždění hugenotů)
- 1579/93 vydání Bible kralické
- 1592 narozen Jan Ámos Komenský

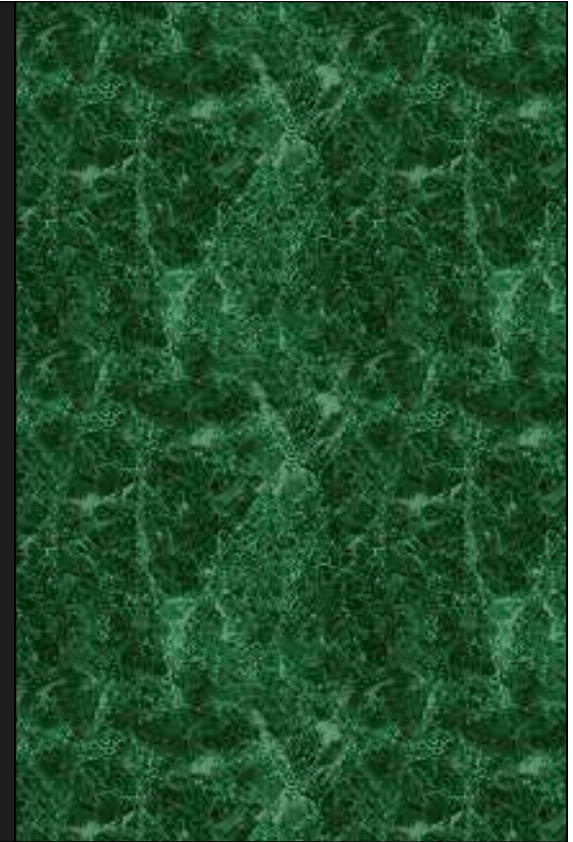
RENESSANCE POJEM, RYSY, CHRONOLOGIE, VZNIK A VÝVOJ

Pojem *znovuzrození* (rinascenza) byl poprvé užit pro období rozkvětu umění a vědy, které začalo na konci 13. století v Itálii, italským historikem Giorgio Vasarim v roce 1550.

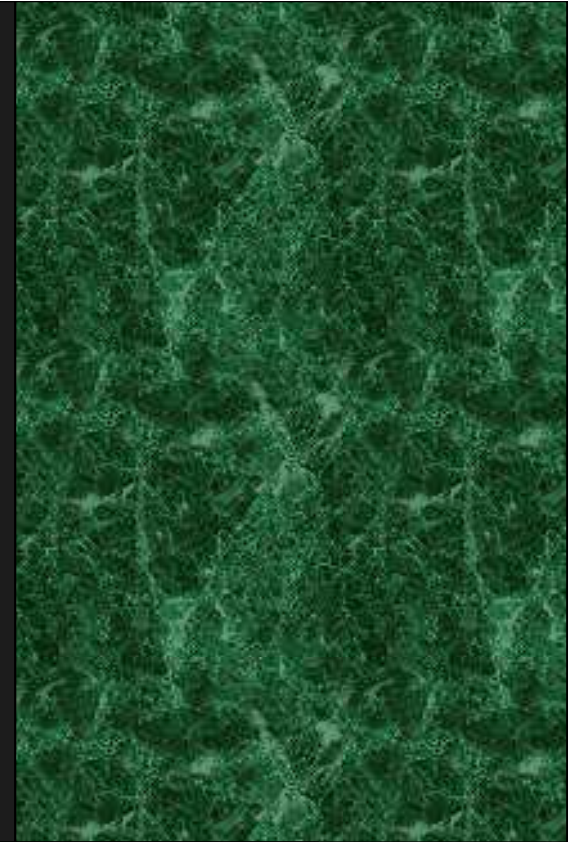

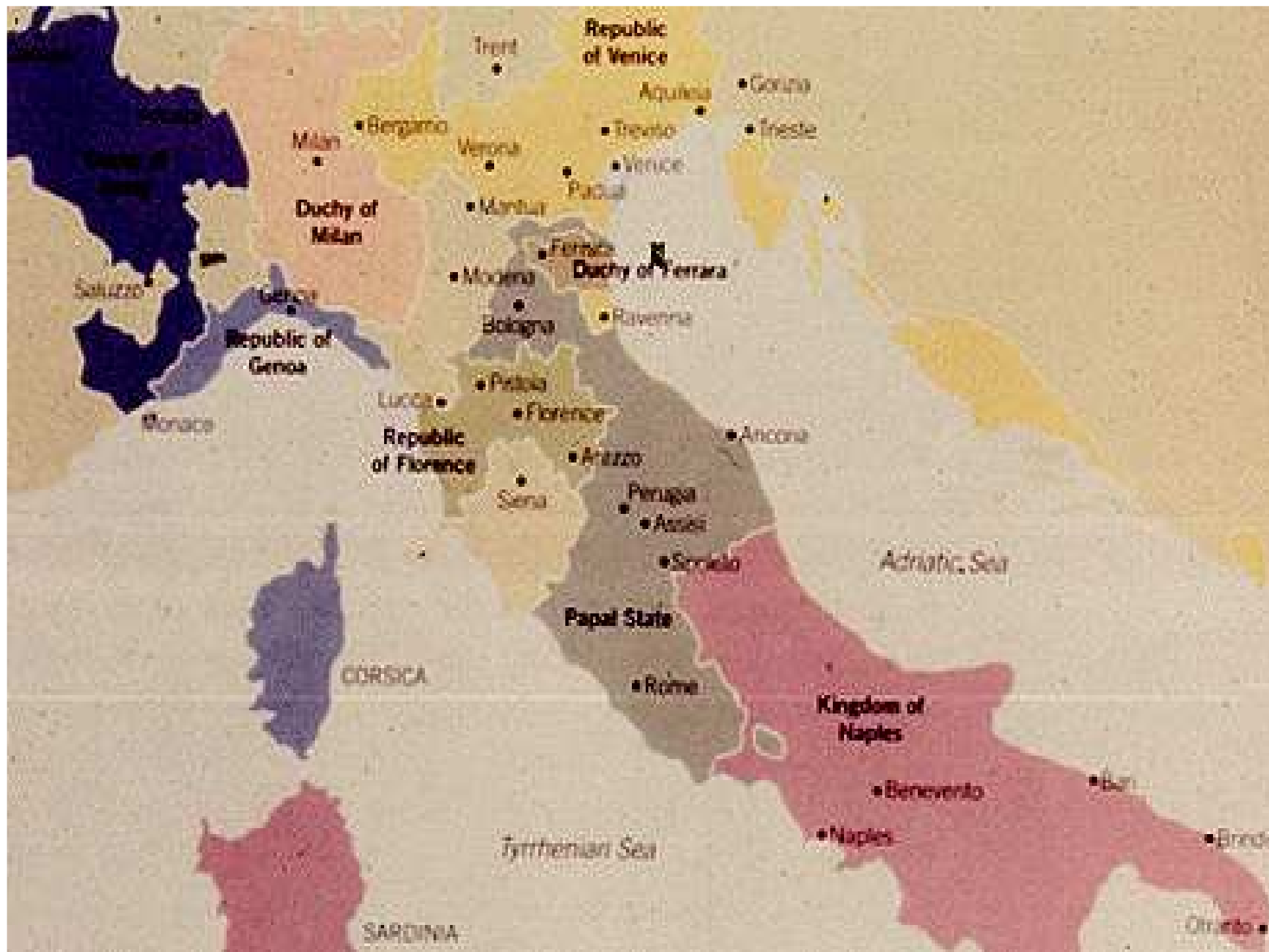
Počátky renesance jsou obvykle kladeny do *severní Itálie* na přelomu 13. století a 14. století. Její kolébkou bylo jednoznačně město Florencie

Od 12. století vzrůstala v mnoha městech ve střední a severní Itálii prosperita obyvatelstva, způsobená především *rozvojem námořního obchodu* (Benátky, Pisa, Janov), později též *bankovníctví* (Siena, Florencie) a *řemeslné výroby* (Florencie, Lucca). Města se postupně vymanila z nadvlády šlechty a biskupů a formovala se jako samosprávné celky – komuny.

Ve městech sídlila také velká část šlechty. Šlechtické rody soupeřily ve městě s významnými měšťanskými rodinami i samy mezi sebou. Postupně se však také zapojily do městského hospodářství. Peníze získané z pozemkové renty vložily do finančních operací nebo do výroby a propojily se sňatky s nejbohatšími měšťanstvem. Tak se zformovala ve většině měst vládnoucí vrstva, která požívala plných práv ***městské samosprávy***.

Typické rysy humanismus

Filozofický proud, který se obrací zpět k **antice a antické kultuře** a přebírá z ní velké množství prvků, které dále tvůrčím způsobem užívá a přetváří.

reformace

Náboženský proud, který usiluje o reformu církve. Vzniká v Německu (Martin Luther)

antropocentrismus

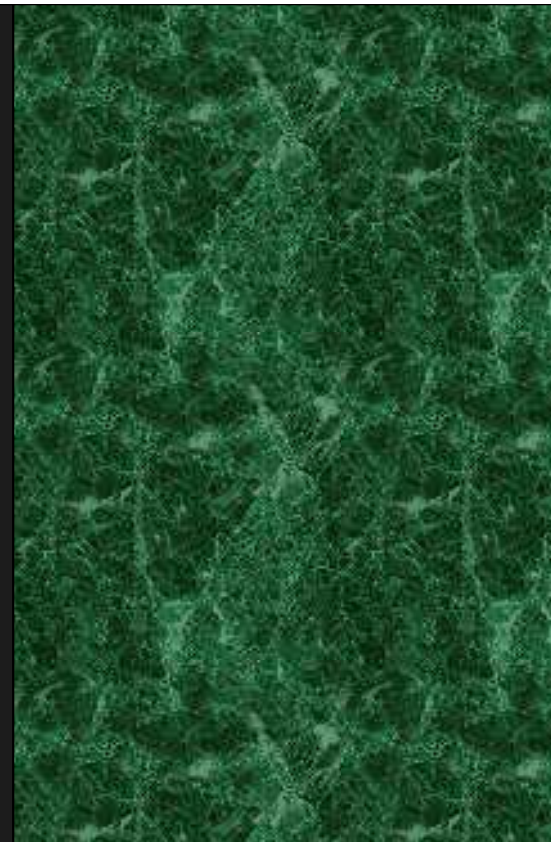
Klade se **důraz na člověka**, na **lidský rozum, poznání a pozemský život**. Renesanční člověk se vymaňuje ze středověkého způsobu myšlení tj. zájem se od Boha obrací směrem k člověku samému.

zesvětštění

Dá se považovat za společný rys, i když nebylo tak velké, jak se obvykle myslí. Náboženské motivy jsou neustále velmi časté.

vědecký základ umění

Spousta umělců byla skutečně „renesanční“, zabývali se i anatomií, optikou, technologiemi, které pak užívali ve své tvorbě.

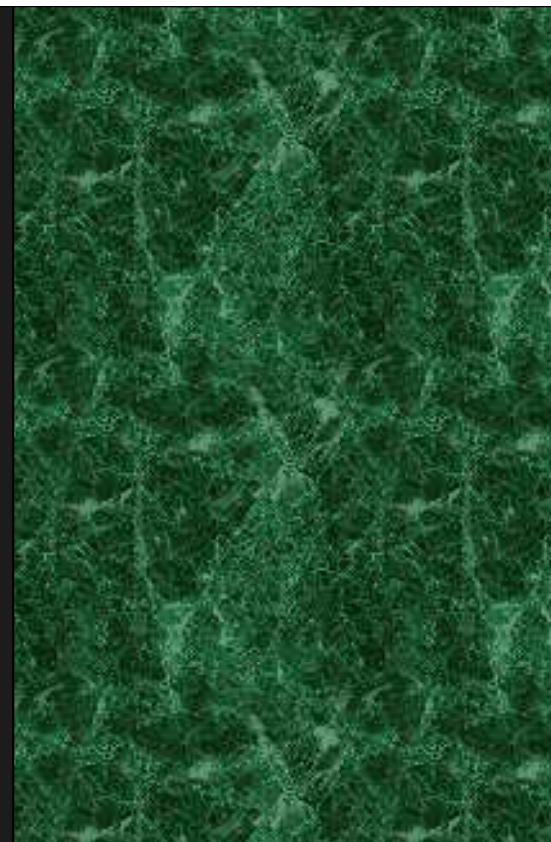
nacionalizace umění

Jestliže byl pro středověké umění typický univerzalizmus, tak od renesance začínáme rozlišovat národní umění s jejich typickými prvky a rysy.

sběratelství

Pro středověk také neznámá věc. Sběratelství úzce souvisí se snahou co nejlépe poznat antický svět prostřednictvím hmotných památek, které se na italském území zachovaly v hojném počtu. Se snahou sbírat antické památky jsou spojeny i počátky archeologie.

mecenášství

Chronologie renesance v Itálii

trecento

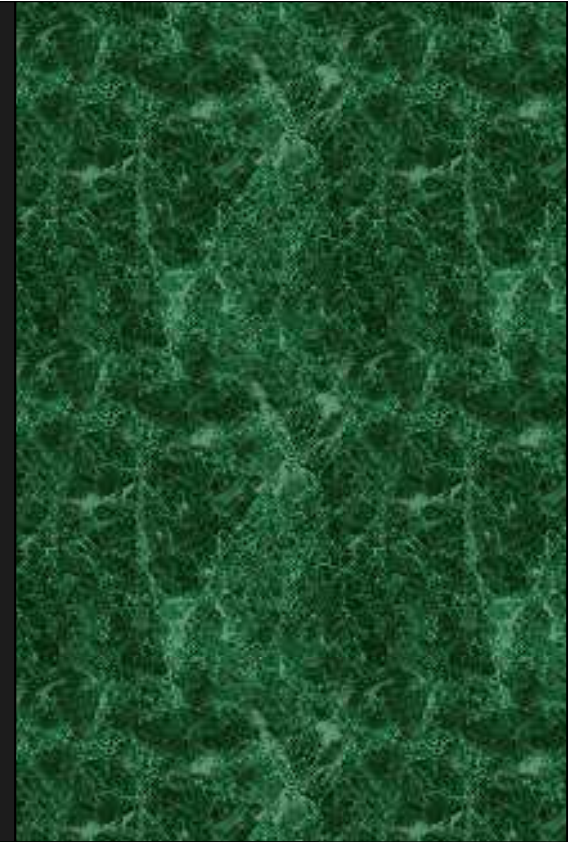
(zahrnuje 14. století,
vznik a počátky renesančního umění ve Florencii)

quattrocento

(zahrnuje 15. století,
rozšíření renesančního umění
po celé Itálii)

cinquecento

(16. století, rozkvět v Itálii (Řím), počátky
manýrismu a rozšíření renesance i na sever mimo
Itálii)

ZDROJE:

BAUER, Alois. *Dějiny výtvarného umění*. 1. vyd. Olomouc: Rubico, 1998, 287 p. ISBN 80-858-3925-3.

CHÂTELET, Albert a Bernard Philippe GROSLIER. *Světové dějiny umění: malířství, sochařství, architektura, užité umění*. České vyd. 2., upr., Praha: Ottovo nakladatelství v divizi Cesty, 2004, 784 s. ISBN 80-718-1936-0.

MRÁZ, Bohumír a Odborná spolupráce Marie ČERNÁ. *Dějiny výtvarné kultury*. 4. vyd., V Idea servis 3. vyd. Praha: Idea servis, 2002, 287 p. ISBN 80-859-7039-2.

RICKETTS, Melissa. *Renesance*. 1. vyd. Překlad Regina Hořejší, Marek Petřivalský. Čestlice: Rebo Productions, 2005, 480 s. Mistři světového malířství. ISBN 80-723-4429-3.

Internetové zdroje:

<http://cs.wikipedia.org>

<http://www.artmuseum.cz>

<http://historika.fabulator.cz>

<http://www.umeni.euweb.cz>

<http://www.dejinyumeni.czweb.org>